



| Teaching Guide | | | | |
|--------------------------|---|--------|------------------------------|-----------|
| Identifying Data | | | | 2021/22 |
| Subject (*) | Evaluation of Curricular Materials | | Code | 652536008 |
| Study programme | Máster Universitario en Dirección, Xestión e Innovación de Institucións Escolares | | | |
| Descriptors | | | | |
| Cycle | Period | Year | Type | Credits |
| Official Master's Degree | 1st four-month period | First | Obligatory | 3 |
| Language | Galician | | | |
| Teaching method | Face-to-face | | | |
| Prerequisites | | | | |
| Department | Pedagogía e Didáctica | | | |
| Coordinador | Lorenzo Castiñeiras, Juan J. | E-mail | j.lorenzo.castineiras@udc.es | |
| Lecturers | Lorenzo Castiñeiras, Juan J. | E-mail | j.lorenzo.castineiras@udc.es | |
| Web | | | | |
| General description | <p>Nesta materia, trátase a importancia dos informes de avaliação dos sistemas educativos e a súa interpretación, así como a análise de materiais curriculares. Reflexionaremos sobre modelos alternativos de ensino-aprendizaxe, así como sobre modelos e probas para avaliar a calidade dos sistemas educativos.</p> <p>Estudiaremos o significado da inclusión educativa como unha forma de responder á diversidade que trascende a perspectiva individual na procura dunha resposta pedagóxica orientada á igualdade de oportunidades a través da implementación da xustiza curricular.</p> <p>Os modelos teóricos que sustentan as prácticas psicopedagógicas tradicionais son analizados e contrastados co modelo social de discapacidade, que considera as condicións políticas, sociais e educativas que sustentan as diversas interpretacións da acción psicopedagógica.</p> <p>En consecuencia, traballaranse as estratexias dunha práctica pedagóxica inclusiva e as súas repercusións nos distintos ámbitos da intervención psicopedagógica</p> | | | |
| Contingency plan | <ol style="list-style-type: none">1. Modifications to the contents2. Methodologies<ul style="list-style-type: none">*Teaching methodologies that are maintained*Teaching methodologies that are modified3. Mechanisms for personalized attention to students4. Modifications in the evaluation<ul style="list-style-type: none">*Evaluation observations:5. Modifications to the bibliography or webgraphy | | | |

| Study programme competences / results | |
|---------------------------------------|---|
| Code | Study programme competences / results |
| A9 | E9: Analizar modelos e probas de avaliação empregadas nos sistemas educativos. |
| A10 | E10: Comparar modelos de análise de materiais curriculares. |
| A11 | E11: Analizar materiais curriculares e as súas relacións e implicacións en modelos e proxectos curriculares para as actuais sociedades do coñecemento e informacionais. |
| B2 | CB7: Que o estudiantado saiba aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornos novos ou pouco coñecidos dentro de contextos más amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudio. |



| | |
|----|---|
| B3 | CB8: Que o estudiantado sexa capaz de integrar coñecementos e enfrentarse á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos. |
| B5 | CB10: Que o estudiantado posúa as habilidades de aprendizaxe que lles permitan continuar estudando dun modo que haberá de ser en gran medida autodirixido ou autónomo. |
| B6 | G1: Analizar, organizar, xestionar e interpretar a información e a toma de decisións. |
| C4 | T4: Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía respectuosa coa cultura democrática, os dereitos humanos e a perspectiva de xénero. |
| C7 | T7: Desenvolver a capacidade de traballar en equipos interdisciplinares ou transdisciplinares, para ofrecer propostas que contribúan a un desenvolvemento sostible ambiental, económico, político e social. |
| C8 | T8: Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade. |

| Learning outcomes | | | |
|--|--|---------------------------------------|--------------------------|
| Learning outcomes | | Study programme competences / results | |
| Interpretar informes de avaliação do sistema educativo. | | AC9 AC10 AC11 | BC2 BC3 BC5 BC6 |
| Contrastar diferentes modelos de análise de materiais curriculares. | | AC9 AC10 AC11 | BC2 BC3 BC5 BC6 |
| Realizar avaliações de materiais curriculares. | | AC9 AC10 AC11 | BC2 BC3 BC6 |
| Potenciar a xustiza curricular mediante o uso de estratexias didácticas respectuosas coa diversidade social, cultural e ambiental, analizando críticamente a experiencia histórica de exclusión educativa, e elaborando as adaptacións do currículo que garantan unha perspectiva inclusiva da educación | | AC9 AC10 AC11 | BC2 BC3 BC5 BC6 |
| Desenvolverse para o ejercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común | | AC9 AC10 AC11 | BC2 BC3 BC5 BC6 |
| Comportarse con ética e responsabilidade social como cidadán e como profesional | | AC9 AC10 AC11 | BC2 BC3 BC5 BC6 |
| Comprender a necesidade de incorporar o enfoque de xénero e deseñar propostas de orientación profesional que integren esta dimensión | | AC9 AC10 AC11 | BC2 BC3 BC5 BC6 |

| Contents | | |
|--|--|--|
| Topic | Sub-topic | |
| Análise de modelos e probas de avaliação da calidad dos sistemas educativos. | Estándares de calidad e fundamentos epistemológicos. Indicadores para a análise dos sistemas educativos. Estándares de calidad baseados en metodologías positivistas. Autonomía do profesorado. | |



| | |
|--|--|
| Materiais curriculares e novos modelos de ensino-aprendizaxe. | Medios de ensino e medios didácticos. Análise de materiais curriculares. Metodoloxías de investigación e análise de materiais curriculares. Os libros de texto: visión crítica multidisciplinar y transversal. |
| Xusticia Curricular e inclusión educativa | Factores de desigualdade individual, social e cultural. Acción preventiva e educadora. |
| Éxito e fracaso escolar | Culturas Silenciadas A construción do éxito e do fracaso escolar A avaliação do éxito e o fracaso escolar: estándares educativos e inclusión. Políticas neoliberais e inclusión educativa |
| A xéneze da anormalidade. Máis alá dos factores psicobiológicos | As diferencias de capacidades. Teorías da intelixencia e prácticas psicopedagógicas derivadas. A Avaliación das capacidades: A influencia dos factores sociais e culturais nos resultados. |
| Da segregación á integración educativa: Modelos de atención á diversidade e práctica psicopedagógica | Os fundamentos do traballo psicopedagógico na Educación Especial segregada. A Integración escolar como unha crítica práctica da Educación Especial tradicional. Modelo deficitario de resposta á diversidade e práctica psicopedagógica asociada |

| Planning | | | | |
|-------------------------------|------------------------------------|---|-------------------------------|-------------|
| Methodologies / tests | Competencies / Results | Teaching hours (in-person & virtual) | Student?s personal work hours | Total hours |
| Introductory activities | A9 A10 A11 B2 B3 B5 B6 C4 C7 C8 | 2 | 0 | 2 |
| Oral presentation | A9 A10 A11 B2 B3 B5 B6 C4 C7 C8 | 3 | 3 | 6 |
| Directed discussion | A9 A10 A11 B2 B3 B5 B6 C4 C7 C8 | 5 | 6 | 11 |
| Case study | A9 A10 A11 B2 B3 B5 B6 C7 | 3 | 8 | 11 |
| Seminar | A9 A10 A11 C4 C7 C8 | 3 | 2 | 5 |
| Workbook | A9 A10 A11 B2 B3 B5 B6 C4 C8 | 0 | 20 | 20 |
| Long answer / essay questions | A9 A10 A11 B2 B3 B5 B6 C4 C7 C8 | 3 | 15 | 18 |
| Personalized attention | | 2 | 0 | 2 |

(*)The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

| Methodologies | |
|-------------------------|--|
| Methodologies | Description |
| Introductory activities | Terán por obxecto indagar sobre os coñecementos previos e a motivación do alumnado sobre a temática de cada unidade ou bloco temático. |
| Oral presentation | Presentación dos conceptos chave de cada bloque temático e unidad . Da estructura e organización dos contidos esenciais. Dos casos, informes e textos sobre os que se desenvolverá o traballo grupal e individual. |
| Directed discussion | Tomando como base as lecturas indicadas no seminario, os casos prácticos estudiados ou as indagacíons que o alumnado realiza sobre as temáticas previamente fixadas, levarase a cabo unha discusión dirixida que ten como fin construir unha aprendizaxe significativa na que o alumnado revise, cuestione e faga seu o coñecemento. |



| | |
|-------------------------------|--|
| Case study | Ten por obxecto relacionar o coñecemento teórico e práctico sobre a problemática da inclusión educativa. Permite analizar aspectos de avaliação diagnóstica e detección, tratamento individualizado e adaptacións do currículum tanto desde unha perspectiva individual como institucional. |
| Seminar | Será o núcleo principal da actividade presencial. Búscase unha participación informada do alumnado que se documentará previamente seguindo as orientacións bibliográficas facilitadas. |
| Workbook | As lecturas más esenciais serán facilitadas con antelación á realización de cada sesión. O alumnado orientado pola bibliografía facilitada na materia, complementará estas lecturas coas da súa elección, utilizando bases de datos de calidade contrastada. A lectura é indispensable para propiciar unha discusión académica apropiada ao nivel do mestrado. |
| Long answer / essay questions | Proba na que se busca responder por escrito a preguntas de certa amplitud valorando que se proporcione a resposta esperada, combinada coa capacidade de razonamento (argumentar, relacionar, etc.), creatividade e espírito crítico. Utilízase para a avaliação diagnóstica, formativa e sumativa. Permite medir as habilidades que non poden avaliarse con probas obxectivas como a capacidade de crítica, de síntese, de comparación, de redacción e de orixinalidade do estudiante; polo que implica un estudo amplio e profundo dos contidos, sen perder de vista o conxunto das ideas e as súas relacóns. |

Personalized attention

| Methodologies | Description |
|-------------------------------|---|
| Case study | Tanto nas sesións de docencia presencial como nas horas destinadas á tutoría prestarse ao alumnado a atención personalizada que precise. |
| Long answer / essay questions | A diferencia de titulacións de acceso ao mestrado, pode dar lugar a que certo alumnado requira unha atención curricular e orientación específicas en determinados temas. Facilitárselle, nese caso, bibliografía complementaria e adaptaranse as actividades a realizar no seminario, en función das necesidades e intereses. |

Assessment

| Methodologies | Competencies / Results | Description | Qualification |
|---------------|------------------------|---|---------------|
| Seminar | A9 A10 A11 C4 C7 C8 | Serán tomadas en conta na avaliação: a) A participación activa do alumnado nos diferentes temas de debate. As aportacións realizadas nas que se pon de manifesto a consulta dos materiais proporcionados ou de pesquisa persoal. b) A elaboración e análise de casos e a aportación creativa e informada na súa análise e nas propostas educativas de acción pedagógica | 40 |



| | | | |
|-------------------------------|------------------------------------|--|----|
| Long answer / essay questions | A9 A10 A11 B2 B3 B5 B6 C4 C7 C8 | Dado que pretendemos favorecer a capacidade de "aprender a aprender", non podemos cair na contradición dunha modalidade de avaliación incoherente coas metas que orientan este proxecto de docéncia. Se pretendemos fomentar a capacidade de reflexión crítica é preciso que as estratéxias e provas de avaliación que promovamos permitan comprovar até que punto se mellorou na capacidade de análise e reflexión crítica sobre as perspectivas teóricas e prácticas que estudamos durante o curso. Xa que logo, a avaliación terá en conta as seguintes cuestións: *** De maneira principal, valorara-se a participação nos debates no seio dos grupos e nos debates abertos sobre as leituras realizadas. ** As aportacións documentais e de investigación persoal realizadas durante o seminario * A proba de ensaio sobre a temática abordada na matéría. Este ensaio valorará especialmente a forma de argumentar de xeito coerente e coa adecuada fundamentación sobre un tema amplio, que cruza vários dos núcleos e temas desenvolvidos durante o curso. Para a realización deste ensaio pódese utilizar todo o material bibliográfico de que se dispoña e notas persoais. | 60 |
|-------------------------------|------------------------------------|--|----|

Assessment comments



* Nota: A UDC regula a matrícula de estudiantes a tempo parcial, criterios que tamén serán tidos en conta polo profesorado, polo que será necesario que o alumnado con este tipo de réxime de dedicación informe ao profesorado ao inicio do curso e concerten a maneira na que se desenvolverá o seu proceso de ensino-aprendizaxe.

En xeral, tanto para valorar os traballos, como a participación nos debates e o exame final terase en conta:

? a utilización do coñecimento disponible; ? a comprensión das ideias básicas desenvolvidas;? o domínio conceptual; ? a elaboración de ideias; ? a capacidade para relacionar ideias;? a profundidade nas análises e na sua fundamentación; ? a capacidade crítica, e? o estilo próprio e a claridade expositiva de esquemas e do seu desenvolvimiento.

Dado que pretendemos favorecer a capacidade de

"aprender a aprender", non podemos cair na contradición dunha

modalidade de avaliación que contradiga as metas que orientan este proxecto de docéncia. Se pretendemos fomentar a capacidade de reflexión crítica é preciso que as estratéxias e provas de avaliación que promovamos permitan comprovar até que punto se mellorou na capacidade de análise e reflexión crítica sobre as perspectivas teóricas e prácticas que estudamos durante o curso.

Xa que logo, a avaliación

constará das seguintes partes:

*** De maneira principal,

valorara-se a participación nos debates no seio dos grupos e nos debates abertos sobre as leituras realizadas.

** A cualidade dos traballos,

aportacións e investigación das prácticas.

* Proba de ensaio

sobre a temática abordada na matrícula. Este ensaio valorará especialmente a forma de argumentar de xeito coerente e coa adecuada fundamentación sobre un tema amplio, que cruza vários dos núcleos e temas desenvolvidos durante o curso.

Para a realización deste ensaio pódese utilizar todo o material bibliográfico de que se dispoña e notas persoais.

En xeral, tanto para valorar os traballos, como a participación nos debates e o exame final terá en conta:

- .
- a utilización do coñecimento disponible;
- .
- a comprensión das ideias básicas desenvolvidas;
- .
- o domínio conceptual;
- .
- a elaboración de ideias;
- .
- a capacidade para relacionar ideias;
- .
- a profundidade nas análises e na sua fundamentación;
- .
- a capacidade crítica, e
- .
- o estilo próprio e a claridade expositiva de esquemas e do seu desenvolvimiento.



| | |
|-------|--|
| Basic | <ul style="list-style-type: none">- LEÓN, María José. Y SOLA, Tomás (2018). Liderando investigación y prácticas inclusivas. Granada. Ed. Universitaria- ECHEITA, Gerardo (2017). Educación Inclusiva: Sonrisas y lágrimas. Aula Abierta, nº 46- BARTON, Len (2008). Superar las barreras de la discapacidad.- CERMI (2016). Derechos Humanos y Discapacidad. Madrid. CINCA- BARTON, Len (Comp.) (1998). Discapacidad y sociedad. Madrid. Morata - Fundación Paideia- AINSCOW, Mel (2000). Funcionamiento de las aulas inclusivas. Madrid. Narcea- GIMENO SACRISTÁN, José (Comp.) (2010). Saberes e incertidumbres sobre el currículum. Madrid. Morata- SLEE, Roger (2012). Una escuela extraordinaria. Exclusión, escolarización y educación inclusiva. Madrid. Morata- TORRES SANTOMÉ, Jurjo (2012). Justicia curricular. El caballo de Troya de la cultura escolar. Madrid. Morata, 2ª edic- DADZIE, Stella (2004). Herramientas contra el racismo en las aulas. Madrid. Morata- DUBET, François (2005). La escuela de las oportunidades ¿Qué es una escuela justa?.. Barcelona. Gedisa- FRANKLIN, Barry (1996). Interpretación de la discapacidad. . Madrid. Pomares- NÚÑEZ MAYÁN, Mª Teresa (2006). Da segregación á inclusión Educativa. Santiago. Laiuento- MORRIS, Jenny (1996). Encuentros con desconocidas. Madrid. Narcea.- VLACHOU, Anastasia (1999). Camino hacia una educación inclusiva. Madrid. La Muralla.- ECHEITA, Gerardo et al (2011). Orientación Educativa y atención a la diversidad e inclusión educativa. Graó- SKLIAR ,Carlos (2017). Pedagogías de las diferencias. Noveduc. Praxis Educativa- CALDERÓN, Ignacio y HABEGGER, Sabina (2012). Educación, Hándicap e inclusión. Octaedro- ATIENZA, Encarnación (2007). Discurso e ideología en los libros de texto de ciencias sociales. Discurso & Sociedad <p> </p> |
|-------|--|



| | |
|---------------|---|
| Complementary | <ul style="list-style-type: none">- ()..- LYNCH, Katherleen; BAKER, John e LYONS, Maureen (2014). Igualdad afectiva: amor, cuidado y justicia. Madrid. Morata -Fundación Paideia- TOMLINSON, Carol Ann (2005). Estrategias para trabajar con la diversidad en el aula. Barcelona. Paidós- STOBART, Gordon (2010). Tiempos de pruebas: Los usos y abusos de la evaluación. Madrid. Morata- STEINBERG, Shirley R. e KINCHELOE, Joe L. (2000). Cultura infantil y multinacionales. Madrid. Morata- NUSSBAUM, Martha C. (2012). Crear capacidades. Propuesta para el desarrollo humano. Barcelona. Paidós- McCARTHY, Cameron (1994). Racismo y educación. Madrid. Morata -Fundación Paideia- LÓPEZ SÁNCHEZ, Félix (2009). Las emociones en la educación. Madrid. Morata- KINCHELOE, Joe L. e STEINBERG, Shirley R. (1999). Repensar el multiculturalismo. Barcelona. Octaedro- GUTMANN, Amy (2001). La educación democrática: una teoría política de la educación. Barcelona. Paidós- GIROUX, Henry A (2003). La inocencia robada. Juventud, multinacionales y política cultural. Madrid. Morata- GIMENO SACRISTÁN, José (2003). El alumno como invención. Madrid. Morata- GARDNER, Howard (1993). La educación de la mente y el conocimiento de las disciplinas. Lo que todos los estudiantes deberían comprender. Barcelona. Paidós- FOUCAULT, Michel (1982). Vigilar y castigar. Madrid. Siglo XXI, 3ª ed.- EPSTEIN, Debbie e JOHNSON, Richard (2000). Sexualidades e institución escolar. Madrid. Morata - Fundación Paideia- ARNOT, Madeleine (2009). Coeducando para una ciudadanía en igualdad. Madrid. Morata- APPLE, Michael W. e BEANE, James A. (Comps.) (2005). Escuelas democráticas. Madrid. Morata, 4ª ed- APPLE, Michael W.; AU, Wayne e GANDIN, Luís A. (Comps.) (2011). Educação crítica. Análise internacional. Porto Alegre, Brasil. Artmed- ADORNO, Theodor W. (1998). Educación para la emancipación. Madrid. Morata- ZIZEK, Slavoj (2007). En defensa de la intolerancia. Madrid. Sequitur- WRIGLEY, Terry (2007). Escuelas para la esperanza. Una nueva agenda hacia la renovación. Madrid. Morata- TORRES SANTOMÉ, Jurjo (2008). Multiculturalismo Anti-Racista. Porto. Profedições- SPIVAK, Gayatri Chakravorty (2009). ¿Pueden hablar los subalternos? . Barcelona. Museu d'Art Contemporani- RUDDUCK, Jean e FLUTTER, Julia (2007). Cómo mejorar tu centro escolar dando la voz al alumnado. Madrid. Morata- AYERS, William e ALEXANDER-TANNER, Ryan (2013). Enseñar, un viaje en cómic. Madrid. Morata- BAUMAN, Zygmunt (2007). Los retos de la educación en la modernidad líquida.. Barcelona. Gedisa- PARASKEVA, João (2006). Currículo e Multiculturalismo. Lisboa. Pedago- NUSSBAUM, Martha C (2007). Las fronteras de la justicia. Consideraciones sobre la exclusión. Barcelona. Paidós- KYMLICKA, Will (2009). Las odiseas multiculturales. Las nuevas políticas internacionales de la diversidad. Barcelona. Paidós- HABERMAS, Jürgen (1999). La inclusión del otro. Estudios de teoría política. Barcelona. Paidós- GIMENO SACRISTÁN, José (2012). En busca del sentido de la educación. Madrid. Morata- FREIRE, Paulo (1993). Pedagogía de la esperanza. México. Siglo XXI- FRASER, Nancy e HONNETH, Axel (2006). ¿Redistribución o reconocimiento?. Un debate político-filosófico. Madrid. Morata - Fundación Paideia- FRASER, Nancy (2008). Escalas de justicia. Barcelona. Herder- CONNELL, Raewyn Connell (2006). Escuelas y justicia social. Madrid. Morata, 3ª ed- GOULD, Stephen (1981). La falsa medida del hombre. Antoni Bosch editor- PARRILLA, Ángeles. SUSINOS, Teresa , GALLEGOS, Carmen Y MARTÍNEZ, Begoña (2017). Revisando críticamente cómo investigamos en educación inclusiva. Revista Interuniversitaria de Formación del Profesorado, vol 35 (3)- TORRES, Jurjo (2017). Políticas educativas y construcción de personalidades neoliberales y colonialistas. Ediciones Morata- NÚÑEZ, María Teresa (2019). El estancamiento de la educación Inclusiva. Revista de Educación Inclusiva, 12, 1pp. 67-96 |
|---------------|---|



Recommendations

Subjects that it is recommended to have taken before

Subjects that are recommended to be taken simultaneously

Subjects that continue the syllabus

Other comments

Débese facer un uso sostible dos recursos e a prevención de impactos negativos sobre o medio natural, tendo en conta a importancia dos principios éticos relacionados cos valores da sustentabilidade nos comportamentos persoais e profesionais. Coa intención de promover o compromiso e a responsabilidade na xestión e o uso dos recursos, o alumnado deberá ter en conta procedementos de boas prácticas a nivel ambiental, tales como a entrega dos traballos de xeito telemático a través de plataformas virtuais (fundamentalmente empregaremos moodle e Teams). Uso dunha linguaxe non sexista, inclusiva e respectuosa coa diversidade.

(*)The teaching guide is the document in which the URV publishes the information about all its courses. It is a public document and cannot be modified. Only in exceptional cases can it be revised by the competent agent or duly revised so that it is in line with current legislation.